

STORTINGET

Representantforslag 236 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson

Dokument 8:236 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson om å trekke tilbake utbyggingstillatelser på norsk sokkel som er i strid med Grunnloven

Til Stortinget

Bakgrunn

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har utredet de grunnlovsmessige sidene ved norsk olje- og gassvirksomhet i etterkant av Høyesteretts dom av 22. desember 2020. I brev til Olje- og energidepartementet datert 18. mars 2022 skriver NIM følgende:

«NIM mener plikten etter Grl. § 112 til å nekte PUD av hensyn til klima og miljøet ellers inntreer når de territoriale og eksporterte forbrenningsutslipp som en godkjenning vil gi opphav til, ikke er forenlig med å begrense oppvarmingen til 1,5°C. Vurderingen må skje i lys av miljørettslige prinsipper som aktsomhet, føre var og generasjonssolidaritet. Videre er samlede historiske utslipp med opphav fra petroleumsvirksomheten på norsk sokkel og øvrige fremtidige utslipp som er i produksjon eller er gitt endelig godkjenning av norske myndigheter relevante i vurderingen.»

Videre skriver NIM:

«Oppdaterte vitenskapelige kilder tilsier at det ikke er rom for å godkjenne ny produksjon av olje og gass innenfor det gjenværende karbonbudsjettet for å begrense oppvarmingen til 1,5 grader. Ut fra foreliggende kilder, er det derfor nærliggende at plikten til å nekte PUD av hensyn til klima og miljø har inntrådt, med mindre departementet etter føre var-prinsippet

konkret kan påvise at en PUD i det enkelte tilfellet likevel er forenlig med å begrense oppvarmingen til 1,5 grader.»

Konklusjonen til NIM er følgende:

«Etter NIMs syn er PUD-godkjenninger som er gitt uten forutgående konsekvensutredning av klimavirkningen av forbrenningsutslippene, i strid med Grunnloven § 112 annet ledd og EUs prosjektdirektiv. Gitt denne vurderingen bør godkjenninger gitt etter 22. desember 2020 behandles på nytt, og ytterligere PUD-søknader stilles i bero, slik at plikten til å foreta konsekvensutredning kan ivaretas.»

Forslagsstillerne viser til at NIM har en sentral rolle som rådgiver for Stortinget i spørsmål knyttet til menneskerettighetene. NIM ble opprettet i 2015 ved lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter og har som oppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i Norge i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig.

Rapportene fra FNs klimapanel understreker alvorret i klimakrisen. I løpet av to og et halvt år må verdens land ha nådd utslippstoppen, og utslippene globalt må halveres innen 2030. Det må handles raskt dersom 1,5-gradersmålet fortsatt skal være innen rekkevidde.

På den bakgrunnen mener forslagsstillerne det er avgjørende at Stortinget raskt slår fast at godkjenninger av planer for utbygging og drift av petroleumforekomster (PUD) gitt etter 22. desember 2020 må trekkes tilbake.

NIM skriver videre at det ifølge oppdaterte vitenskapelige kilder ikke er rom for å godkjenne ny produksjon av olje og gass innenfor det gjenværende karbonbudsjettet for å begrense oppvarmingen til 1,5 grader.

Forslagsstillerne slutter seg til denne vurderingen og viser til at FNs generalsekretær António Guterres i forbindelse med fremleggelsen av FNs klimapanelts siste rapport uttalte at

«de farlige radikale er de som øker produksjonen av fossil energi. Å investere i fossil energi og infrastruktur er moralsk og økonomisk galenskap».

Forslagsstillerne mener dette tilsier at Norge umiddelbart bør innføre et moratorium på godkjenning av nye PUD-er.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen sørge for at alle godkjenninger av planer for utbygging og drift av petroleumsforkomster (PUD) gitt etter 22. desember 2020 trekkes tilbake.
2. Stortinget ber regjeringen innføre et umiddelbart moratorium på behandling av alle nye søknader om Plan for utbygging og drift av petroleumsforkomster (PUD).

8. april 2022

Une Bastholm

Lan Marie Nguyen Berg

Rasmus Hansson